

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben bárhöz...

Szerkesztői Iroda: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.

A francia köztársaság. A veszély napjai elmúltak, most kezdődnek a nehézség napjai.

E szavakkal jellemezte Gambetta a helyzetét, midőn a szenatorválasztások urnájából fényes győzelemmel került ki a köztársaság.

A világ mindenütt elnyomást, pusztulást és hanyatlást látva nagy reménységgekkel és büszkeséggel emeli tekintetét a francia köztársaság felé.

A nehézségek abban fekszenek, hogyan és mily arányban oldja meg a francia köztársaság az emberboldogítás problémáját abban a gépezetben, melyet státusnak nevezünk.

A munka kedvező auspiciumok alatt indul. Már maga a köztársaság létezése és veszélyen kívül léte kedvező jelenség.

A további reformok, a melyeket a köztársasági kormány kezdeményez egyrészt új korszak megnyitását jelentik.

A tanközelítés behozatala első rendű szükség abban az országban, amely eddig a caesarismus igája alatt nélkülöztes áldásait, mert valamennyi monarchikus kormány iródzott a néprevelés általánosításától.

Nagy vizsgálatás rejlik ebben a néprevelés egyáltalán nagy tanúság, csak tudjanak úgy okólni, a mint alkalmuk van vizsgálatolni.

Ezért van az, hogy az általános zűrzavar között a jóakaratu figyelem melegséggel lesünk minden lépést, minden ténnyt, minden mozzanatot, a mely arról ad hírt, hogyan esik át Franciaország a nehézségeken.

Tudjuk nagyon jól, hogy nem fog hiányozni se belőlről, se kívülről a reakció emberei és hatalmai által megzavart munkát. De a francia köztársaság vezető embereitől és polgárságától függ, hogy túlessék az elébe gördülő és elébe gördített akadályokon.

szellemről függ, hogy legyőzve a nehézségeket diadalal mutassanak az eredményekre.

A munka már megindult. Csendesesen, de mégis megindult. Kezdetnek elég lélekemelőleg nyitják meg a pályát ama két ezer elítelt kommunista megkegyelmezésével, a kik követhettek el nagy hibákat.

A köztársaság a munka megkezdésénél alapkívétel helyesen eszeleltik, a a kegyelem és engesztelés jelvényeivel igyekeznek a multat elfeledteti tenni, s a veszélyen kívül lévő köztársaságban a szabadságot a politikai eliteltekkel is éreztetni.

A további reformok, a melyeket a köztársasági kormány kezdeményez egyrészt új korszak megnyitását jelentik.

A tanközelítés behozatala első rendű szükség abban az országban, amely eddig a caesarismus igája alatt nélkülöztes áldásait, mert valamennyi monarchikus kormány iródzott a néprevelés általánosításától.

Nagy vizsgálatás rejlik ebben a néprevelés egyáltalán nagy tanúság, csak tudjanak úgy okólni, a mint alkalmuk van vizsgálatolni.

Ezért van az, hogy az általános zűrzavar között a jóakaratu figyelem melegséggel lesünk minden lépést, minden ténnyt, minden mozzanatot, a mely arról ad hírt, hogyan esik át Franciaország a nehézségeken.

Tudjuk nagyon jól, hogy nem fog hiányozni se belőlről, se kívülről a reakció emberei és hatalmai által megzavart munkát. De a francia köztársaság vezető embereitől és polgárságától függ, hogy túlessék az elébe gördülő és elébe gördített akadályokon.

resetet. Mindenütt inkább ráférne egy kis teherkönnyítés a jelenlegi viszonyok között a polgároknak, mint Franciaországban, s mégis egy állam meg adja és adhatja az uralkodó kormányzatok mellett, csak a francia köztársaság.

Igy indult meg Franciaország, hogy átessék a nehézségeken. Ha francia szempontokból vizsgáljuk a dolgot, meglehet, az előítélet és gyengeség nyúgáiból ki nem bontakozó kormány nehézkes és sok tekintetben régi fellegának hódoló eljárása talán minket sem elégtene ki egészen.

Bécsi táviratok szerint Tisza miniszter-lök ma délelőtt meglátogatta gróf Andrássy külügy-minisztert,ivel hosszabb ideig értekezett.

Londonból azt távirják az új Pressének, hogy dacára a muszka tagadásoknak, Suwalki még is tapogatózott Salisburynál az iránt, vajjon hajlandó volna-e Anglia elfogadni Muszkaország mediációját.

Azok a Bismarck tervai. Európában nincs egy miniszter sem, kinek hajlamai annyira meggyőződésnek Bismarckéval, mint a magyar miniszterelnök és belügyminiszter Tisza Kálmáné.

A magyar ösztöndíjak és a régióktól rák ragadt szellem kevésbé teszik lehetővé, hogy hazájának sok határai között egész Bismarcká legyen. A junker góg, a nyersség és abszolutistika érelkített meg van Gesz urában is, csak hogy kisny Mazedonia törvényes korlátai között nem érvényesítheti magát oly leplezetlen merészséggel, mint a vas kancellár.

gyarországon minden veszély s minden talaj nélkül lézengő árva szocializmus is üdözbe vette, s társadalommentő szerepben igyekezett egy csekély munkácsoport társas összejövetelét nagy dologgá, s magát nevezetes tényezővé feltüntetni az udvar előtt.

Az udvar előtti magaviseletét különben is undorítólag meghunyászkodó alakban ismertetik volt miniszterlátsai. Mondják, hogy azon ember, a ki lefelé szereti a büszke önértéket és férfis erőlyü embert jászani, fölfelé a király enklote alatt tartatni szokott miniszterlátsásokban soha sincs öadáló véleménye, ha a fejedelemnek van véleménye.

A rendőri közegek szaporítására már akkor tette meg a lépéseket egy felőlről nyilvánuló óhaj folytán, midőn Bismarck sem igyekezett a rendőrállam szállítás kiterjesztésére.

A politikai rendőrszervezet kitágítására és megállapítására van szánva a legújabb intézmény, a mely a törvény erejével akar életbe léptetni: a jelenkezési hivatal felállítását.

Igen jó forrásból vettük ezekre nézve az értesítést. Bésben az európai fejedelemek ellen egymásután elkövetett merényletekre az ottani reaktoriarius körök rendezésabályokat sürgettek.

Tisza Kálmánnak tökéletesen elég volt e figyelemzés, hogy az ország áll mi és társadalmi rendjének becsületét védő feltérjesztés helyett megírja, az irányban a rendőrséget intézkedéseknek a törvényhozás útján való megtételét.

A viszonyok azonban korán sem kedveztek itt Magyarországon semmiféle bismarckinus, merény törvényjavaslataknak, mert még csak ürügy sem volt az állami és társadalmi rend szempontjából ilyeneknek életbe léptetésére.

Igen, de Tisza Kálmán megígérte, a mint Bésben a fejedelem elleni orgyikkosságok hatása alatt megígérte a berlini udvarnak. Urügy kellett tehát keresni. És Tisza, hogy ürügyet találjon, nem átalotta előbb a petárdarobbantásokat és később

a gödöllői merénylet áraykomédiáját jelenetezni Rendőrörökben semmi titkot nem csinálnak belőle, hogy a petárda robbantások és a gödöllői merényletigodossá Tisza intenciójából rendőrileg lettek jelenetelve.

Az volt a számítás, hogy a petárdák általa rendkívüli izgalomba hozhatók a közönség conservatív osztályai, vagy legalább is a koránypárti többség, a melynek megfélemlítésére szánva voltak, hogy meglehessen őket nyerni oly rendezésabályok törvényhozási szentesítésére, a melyek Magyarországot egy ugrással rántották volna bele a rendőrállam szerkezetébe.

A rendőrfőnöki azonban nem sikerült. A közönség gyűlölsége Tisza ellen akkor tánt ki legjobban.

Az országban nem igen gondolták Tiszának sorsával, akár komoly a petárda, akár nem. Mindjárt rá is jöttek önkény, hogy nem komoly s bosszankodtak az ügyetlen turpisságon, a mely nagy dolgot akarna csinálni a petárda robbantásokból s gyermek papir-petárdákat süttető Teteti, hogy a rendőrség kutajta a merénylőket, jöhetett az meg se mozdult. Megmozdulás esetén nincs is rá eset, hogy még akkor is, ha pajkosság jelenetelve volna a papir-gyutas elsültségének mulatságát, — el ne csíptek volna. — De hát nem csíptek el, mert a ki a gonosz pajkosságot, a legrosszabb czélzattal művelte — az senki más nem volt, mint a fogd meg miniszter történeti hírnevére vágyó excellenciás tüzmeister.

Látva felsülését ő excellenciája a petárda-robbantások körül, azon tanúságot még sem mulasztotta el pártjának terjesztését, hogy a rendőrség elégtelen és szervezetenél fogva ügyetlen rajtakapni merénylőket, még ha ezek pajkosságból úzik is mesterségüket. — Persze, hogy ügyetlen, a mikor a cél felülzárta a közönséget, s ha már ez nem sikerül, rendőrileg konstatalni a rend és rendőrség elégtelen voltát.

További intézkedésekre kézzelfogható és izgalmas ürügy azonban a felsülés után még se merült fel. Erősebb, a kedélyekre, főképek pedig az udvari emberek és felnapkorozható mamelukok kedélyére, rázóban ható eselhez kellett folyamodni. Így jön gondviláza Tisza Kálmán ur által, egy német és orosz rendőrfőnök találkozó-ságára is nagyszerű fnynt vető rendőri árnyfogódság is állítólagos szocialista és állítólagos füst, állítólagos utazásának állítólagos merénylet szándéka miatt.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCSÁJA. A Z S E B. REGÉNY KÉT KÖTETBEN. IRTA KAZÁR EMIL. FÖLJEGYZÉSEK E TÖRTÉNET MEGÉRTÉSÉRE.

sára fordítani, oly intézetre, minő még nem volt soha a kerek világon, mert egyesteni fogja magában a pénzintézetek mindenféle üzletét, a károk elleni biztosítástól kezdve a kölcsönös segélyezésig. A jeles bárót csakis huzamán szivének fékezhetetlen jósága készíti a nagyszerű intézet megvalósítására, melynek forgalma és kamatozó ereje kiszámíthatatlan, az évtőlósága, ki nincs rászorula semmiféle kamatokra, itt is pusztán nem szive sugallatát követve, elhatározta, hogy korlátolt összegig terjedő részvényeket közzéadásra bocsát, hadd részesüljenek felebarátai is a nemes cédrus pilótkára épített intézet áldásában.

Rövid idő alatt a „Baldoguljunk” bank meg is alakult s ország-világ tudta, hogy Bismarckban báró harmadik milliót, Jerikó pedig egy milliót szánt az intézetre. Falragasok, újságbeli hirdetések mindenkinke elmondták, hogy milyen bank lesz ez, s mily rendkívüli előnyökben részesít mindenkint.

Nincs ott elég rend! — kiáltott boszusan. — Ha az ember be akar tenni valami kis nyomorúságot összeget, ezedükt nyomnak a markába, s azt mondják: tessék akkor jönni, mikor rá kerül a sor erre a numerusra, a mi a kezduldan van. Epen nyolczdik napja már, s még ma sem került az én numerusomra a sor Micsoda? Még én várjak, hogy megkönyíthessen a zsebetem? Mondhatom, ez nem rend.

vál idejében is volt egy osztály, egy nagy és értelmes osztály, mely a tüke-erjedés és pénz-explosió közepette a mindennapi élet fontoskezenek nyomását érezte vállain és mellén, s riascos fenőfő asztaloknál gomtyézott a hivatali irodákban, főképen matematikával foglalkozva, hogy pontosan kiszámíthassa mennyi hús és kenyér jut egy napra, nem az élvagy és az evő szájak szerint, hanem a fizetési ívek parancsa szerint.









